

[Hækkerup.]

havde været en hindring for en rimelig strafudmåling, både når det gjaldt den almindelige straffelovgivning og den, vi behandler her, og jeg har derfor for mit vedkommende affundet mig med dette forslag, idet jeg ligesom den højtærede justitsminister understreger, at denne nedsættelse af strafminimum ikke betyder en ændret bedømmelse af strafværdigheden af den typiske forbrydelse, der omhandles i den pågældende bestemmelse.

Det vil være nødvendigt for mig at gøre et par bemærkninger om dødsstraffen. Lovforslaget indfører dødsstraf for en række forbrydelser, når disse begås under krig, besættelse eller truende udsigt hertil. Jeg forstår meget vel vægten af de argumenter, der anføres imod nu at indføre dødsstraffen i dansk straffelovgivning. Jeg afviser ikke den betragtning, at mange mennesker vil betegne og føle dette som et alvorligt kulturelt tilbageskridt, og jeg underkender ikke betydningen af det argument, som mindretallet i det justitsministerielle udvalg anfører, når man der taler om hensynet til de pårørende og måske ikke mindst til de straffuldbyrdende myndigheder. Jeg underkender heller ikke betydningen af det argument, der blev fremført på kriminalistforeningens årsmøde, nemlig faren for justitsmord, for det uoprettelige. Jeg finder derimod, at mindretallet i det justitsministerielle udvalg kommer ganske ved siden af, når man i sin argumentation mod dødsstraffen siger, at hvis det i en given situation skulle vise sig nødvendigt, hvis et retskrav skulle rejse sig om dødsstraf, da kan man, siger mindretallet, indføre dødsstraffen meget hurtigt, eventuelt ved en foreløbig lov. Det ville forekomme mig at være den uheldigste af alle udveje, og det er for mig netop hovedmotivet for at tiltræde dødsstraffen, at man derved undgår i en given situation at skulle indføre den med tilbagevirkende kraft. Endnu en argumentation er anført mod dødsstraffen, nemlig at man ved at indføre den i disse bestemmelser så at sige baner vej for den, forsåvidt angår andre kapitler i straffeloven. Jeg underkender ikke argumentets betydning, men tror, at det kan siges, som det er blevet sagt fra anden side, at dette må blive en kommende tids sag.

For mig at se taler en række vægtige argumenter for indførelse af dødsstraffen. For det første det, jeg har fremhævet, at vi kan komme i situationer, hvor kravet herom må imødekommes, og hvor det derfor efter min opfattelse vil være heldigst, at man har

dødsstraffen i forvejen og så at sige dermed har begrænset omfanget af den. Jeg vil derhos pege på, at hvis man nu ved revision af denne lovgivning ikke indfører dødsstraffen, bringer man sig, synes jeg, i den situation, at man så at sige har tilsikret kommende gerningsmænd, at de ikke kan vente at blive ramt af den yderste straf. Det vil, når vi har gennemdrøftet dette lovforslag og sandsynligvis vedtaget det, stå således, at er dødsstraffen ikke med, har man gjort op, at dødsstraf vil man ikke anvende, og så vil det i den givne situation være vanskeligere at bringe den i anvendelse, hvor stærkt et krav herom der end måtte rejse sig.

Men dernæst må jeg have den opfattelse, at dødsstraffen overfor den art forbrydelser, det her drejer sig om, hvor vi er udenfor affektforbrydelsesernes område, må antages at have en vis præventiv virkning, som måske andre strafarter ikke eller kun i ringere grad har. I den offentlige debat om dødsstraf har jeg set en højesteretsdommer anføre, at dødsstraf savner enhver præventiv virkning, idet han henviser til, at man i gamle dage i England havde dødsstraf for lommetyverier, og når en lommetyv var blevet grebet på fersk gerning og blev hængt — hængning skete jo ofte og var dengang en almindelig anerkendt folkeforlystelse — og folk samlede sig om retterstedet, var det lommetyvens eldorado. Det er jo en køn gang retshistorieskrivning, for dødsstraffens præventive virkning er jo simpelthen afhængig af, om der er mulighed for at pågribe den skyldige. I hine tiders England havde man ikke kriminalpolitiet, der kunne efterforske og pågribe forbryderne, og derfor var chancen for pågribelse så ringe, at selv de mest drastiske straffetrusler ikke virkede, men det er klart, at straffens præventive virkning afhænger af politiets effektivitet, og derfor tror jeg, at dødsstraf overfor denne art forbrydelser kan have en vis præventiv virkning.

Jeg vil understrege, at dødsstraffen kun tænkes anvendt under de egentlige krigslignende forhold. Lad mig nævne et argument, der blev fremført af den norske professor Andenæs under forhandlingerne på kriminalistforeningens årsmøde. Han sagde, at når dødsstraffen anvendes under krigslignende tilstande, hvor også den civile befolkning er udsat for den moderne krigs rødsler, stod det ham ikke ganske klart, hvorfor kun landsforrædernes liv skulle være helligt. Nu vil jeg gerne føje til, at denne betragtning, som vel kunne have nogen vægt i Norge, vel nok med vore erfaringer har mindre vægt herhjemme, fordi